

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.5.21.
C(2024) 3482 final

Tisztelt Elnök Úr!

A Bizottság köszönetet mond az Országgyűlésnek a harmadik országok nevében végzett érdekképviselői átláthatóságára vonatkozó harmonizált belső piaci követelmények megállapításáról és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról szóló irányelvtervezet (COM(2023) 637 final) vonatkozásában elfogadott indokolt véleményéért.

A Bizottság javaslatának célja, hogy hozzájáruljon a belső piac megfelelő működéséhez az uniós szakpolitikák vagy jogszabályok, illetve közsférában zajló döntéshozatali folyamatok kidolgozásának, megfogalmazásának vagy végrehajtásának befolyásolása céljából a harmadik országok nevében végzett tevékenységek (a továbbiakban: érdekképviselői tevékenységek) tekintetében azáltal, hogy harmonizált szabályokat állapít meg a belső piacon végzett ilyen jellegű tevékenységek magas szintű átláthatósága érdekében. A magas szintű átláthatóság ezen a területen a polgárok, az állami döntéshozók és más érdekelt felek számára is világosabbá tenné azt, hogy mely harmadik országok kérik érdekképviselői tevékenységek nyújtását.

Ami a jogalap megfelelőségét illeti, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 114. cikke a megfelelő jogalapja egy olyan beavatkozásnak, amely a belső piacon működő szolgáltatókra terjed ki, és kezeli a tagállami rendelkezések közötti, az alapvető szabadságokat akadályozó, a belső piac működésére közvetlenül kiható különbségeket. Bár a fő cél a közös átláthatósági és elszámoltathatósági normák megállapítása a belső piac vonatkozásában, a kezdeményezésnek az is célja, hogy fokozza az Unió és a tagállamok demokratikus intézményei integritását és az azokba vetett közbizalmat a harmadik országok nevében végzett érdekképviselői tevékenységek átláthatóságának biztosítása, valamint a harmadik országok nevében végzett érdekképviselői tevékenységek jelentőségére, tendenciáira és szereplőire vonatkozó ismeretek bővítése révén.

Ami az Országgyűlés azon megjegyzését illeti, hogy az átláthatóság növelése kizárólag tagállami hatáskör, a Bizottság emlékeztetni kíván arra, hogy az ilyen belső piaci követelmények közelítése az EUMSZ 114. cikkének hatálya alá tartozik.

Kövér László
az Országgyűlés elnöke
Kossuth Lajos tér1–3
H – 1357 BUDAPEST

Továbbá a Bizottság emlékeztetni kíván arra, hogy az Európai Unió Bírósága az Európai Bizottság kontra Magyarország (Az egyesületek átláthatósága) ügyben hozott 2020. június 18-i ítéletében megállapította, hogy a természetes vagy jogi személyeknek uniós közpénzből nyújtott pénzügyi támogatások átláthatóságának bejelentési és közzétételi kötelezettségek útján történő növelésére irányuló célkitűzés – a nyitottság és az átláthatóság elvére figyelemmel, amelyeket az EUSZ 1. cikk második bekezdése, az EUSZ 10. cikk (3) bekezdése és az EUMSZ 15. cikk (1) és (3) bekezdése értelmében az uniós intézmények tevékenysége során irányadónak kell tekinteni – közérdeken alapuló nyomós indoknak tekinthető. A Bíróság a fenti ítéletében egyfelől elismerte, hogy az átláthatóság növelése közérdeken alapuló nyomós indok, másfelől pedig hangsúlyozta, hogy a tagállamok kötelesek biztosítani, hogy arányosak és a célnak megfelelőek legyenek az e célkitűzés érdekében tett olyan intézkedések, amelyek egy alapvető szabadságot korlátoznak. Figyelembe kell venni a Bíróság megállapításainak kontextusát, azaz azt, hogy annak értékelése során tette őket, hogy egy nemzeti intézkedés összeegyeztethető-e a tőke szabad mozgásának alapvető szabadságával.

Ami az Országgyűlés azon aggályait illeti, amelyek az intézkedések maximum harmonizációjával kapcsolatosak, a Bizottság megjegyzi, hogy a tagállamok közötti jelenlegi eltérések bonyolult adminisztratív eljárást vonnak maguk után a belső piacon működő gazdasági szereplők esetében. Ha a javaslat nem követné a maximum harmonizáció logikáját, olyan egyenlőtlen versenyfeltételeket eredményezhetne, amelynek következtében a határokon átnyúló érdekképviselési tevékenységek a kiterjedtebb szabályozást alkalmazó tagállamoktól a lazább szabályozást alkalmazó országok felé csoportosulhatnak át. Így fennállna a legkedvezőbb igazságszolgáltatási fórum kiválasztásának és a szabályozási arbitrázsnek a veszélye, vagyis a szabályozási követelmények közötti különbségek kihasználása azáltal, hogy a jogalanyok bizonyos tagállamok szabályozásának megkerülésére törekcszenek. A teljes harmonizáció biztosítása révén a javasolt irányelv arányos harmonizált átláthatósági követelményeket és átfogó biztosítéki rendszert írna elő. A harmonizált átláthatósági intézkedések egyenlő versenyfeltételeket teremtenének, továbbá csökkentenék a meglévő megfelelési költségeket és a szabályozási arbitrázst. Az átláthatósági kötelezettségek arányosságát gondosan mérlegeltük, és ez tükröződik az előírt korlátozott követelményekben. Ez nem érinti a tagállamok azon hatáskörét, hogy az uniós jogot teljes mértékben tiszteletben tartó szabályokat állapítsanak meg a harmonizált szabályok által nem szabályozott szempontokra vonatkozóan, például a harmadik országok nevében érdekképviselési tevékenységet végző jogalanyokkal kapcsolatba lépő hivatalos személyekre vonatkozó szabályok megállapítása tekintetében.

Indokolt véleményében az Országgyűlés felhívja a figyelmet arra, hogy a Bizottság nem járt el helyénvalóan, amikor a belső piac fokozódó széttagoltságának vélelmére alapozva terjesztette elő a javasolt irányelvet. A Bizottság azonban emlékeztetni kíván arra, hogy az érdekképviselés átláthatósága területén több tagállam jogszabályokat fogadott el vagy készül elfogadni.

Továbbá tekintettel arra, hogy egyre inkább tudatában vannak bizonyos harmadik országok arra irányuló kísérleteinek, hogy befolyásolják az Unió demokratikus

folyamatait, egyes tagállamok várhatóan új szabályokat alakítanak ki különösen az érdekképviselet révén gyakorolt külföldi befolyás átláthatóságának biztosítása érdekében. Mivel ezek a szabályok hatályukat, tartalmukat és hatásukat tekintve eltérnek egymástól, kialakulóban van egy nemzeti szabályokból álló egyenetlen keret, és fennáll a veszélye annak, hogy ez a keret egyre szélesedni fog, különösen a harmadik országok nevében végzett érdekképviselési tevékenységek vonatkozásában. Ez veszélyezteti az Unión belüli szolgáltatásnyújtás szabadságának hatékony gyakorlását. Ezzel összefüggésben a Bíróság megerősítette, hogy lehetséges az EUMSZ 114. cikkre mint jogalapra hivatkozni, ha a nemzeti szabályozások eltérő alakulásából adódó jövőbeni kereskedelmi akadályok megelőzése a cél, amennyiben az ilyen akadályok keletkezése valószínű, és a kérdéses intézkedés ezen akadályok megelőzésére irányul.

Az Országgyűlés azon észrevételével kapcsolatban, amelyben megkérdőjelezi az intézkedések hozzáadott értékét, a Bizottság ismételten hivatkozik a fent leírt körülményekre, azaz arra, hogy várhatóan fokozódni fog a harmadik országok nevében végzett érdekképviselési tevékenységek piacának széttagoaltsága. Csak az uniós szintű beavatkozás képes kezelni ezt a problémát, mivel a nemzeti szintű szabályozás az adott tagállam közéletében az érdekképviselési tevékenységek átláthatóságának biztosítására törekedne, így kevésbé foglalkoztatnák a határokon átnyúló érdekképviselési tevékenységek előtt álló akadályok.

Emellett a harmadik országok nevében végzett érdekképviselési tevékenység határokon átnyúló vonatkozású transznacionális kérdés, amellyel uniós szinten kell foglalkozni. Hozzáadott értéket képvisel a harmadik országok nevében uniós szintű befolyásolás céljából végzett érdekképviselési tevékenységek átláthatóságának kezelése, mivel az ilyen tevékenységek határokon átnyúló jellege több szinten és ágazatban összehangolt megközelítést tesz szükségessé. A tagállamok az együttműködés és az információk megosztása révén jobban megérthetik a jelenség mértékét, ami segít elkerülni, hogy a harmadik országok kihasználhassák a szabályozási különbségeket vagy kikapukat.

A Bizottság reményét fejezi ki, hogy a válaszlevelében foglalt magyarázatok elosztatják az Országgyűlés aggályait, és várakozással tekint a további politikai párbeszéd elé.

Tisztelettel:

Maroš Šefčovič
ügyvezető alelnök

Věra Jourová
alelnök

